ARCHEOLOGISCHE EVALUATIE VAN HET BODEMARCHIEF AAN DE ZWALUWENLAAN, LEIBEEKLAAN EN CANADADREEF TE HERENTHOUT (ANTWERPEN)
K-06-027

ARCHEOLOGIENOTA

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

ABO Archeologische Rapporten 807

Rapport opgemaakt door: Irene Jansen

ABO

Derbystraat 51

9051 Gent

oktober 2018

Dossiernr. 24996.R.01 (intern)

K-06-027 (extern)

Projectode: 2018J159

INHOUD

1 Gemotiveerd advies 3

DEEL 2 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1 GEMOTIVEERD ADVIES

Deze archeologienota kwam tot stand naar aanleiding van de aanvraag van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen met betrekking tot de aanleg van nieuwe riolering onder de weg en RWA-grachten langs de weg en werken aan de wegenis.

Ten behoeve van de archeologienota is een bureaustudie uitgevoerd voor het projectgebied (zie Verslag van Resultaten). Uit deze studie bleek samengevat het volgende.

1) Uit het historische en landschappelijk onderzoek (hfds. 3 en 4) blijkt dat het studiegebied zich in een nat gebied in de vallei van de Wimp en de Grote Nete bevindt. Het is een onaantrekkelijk gebied om te wonen en ook weinig geschikt voor andere activiteiten. Het gebied ten noorden van de Wimp en ten zuidwesten van de Grote Nete lijken aantrekkelijkere gebieden om zich te vestigen. Het noordelijk deel van het studiegebied ligt iets hoger langs een zeer smalle zandrug met bos. Hoewel dit maar een smalle strook is, is de kans op aanwezigheid hier iets groter. Ook uit de CAI-meldingen blijkt dat sites in de omgeving toch vooral gekend zijn van de iets hogere locaties in het landschap. De oude kaarten geven hetzelfde beeld. Het lagere gebied blijkt zelfs halverwege de 19e eeuw nog nauwelijks ontgonnen. Kleine meren rond het studiegebied wijzen wel op turfwinning. Boerderijen en hoeves bevinden zich niet in het dal rond het studiegebied. De dichtstbijzijnde hoeve, de Bliksche hoeve ligt op de smalle zandrug ten noorden van het studiegebied. De hoogte- en bodemkaarten wijzen erop dat over een deel van het studiegebied een beek gemeanderd heeft. Het studiegebied ligt zeer laag in de vallei ingeklemd tussen rivieren. Het tertiair komt al op geringe diepte voor en is deels verspoeld met het holoceen materiaal. Dit geeft aan dat ook het holoceen materiaal nog verplaatst is onder invloed van water. Dit verkleint al de kans op in situ archeologie. Daarnaast zijn de natte bodemomstandigheden ongeschikt voor bewoning en ook begraving en landarbeid. De verwachting voor archeologische resten op het terrein is voor alle archeologische perioden zeer laag.

2) De aanleg van het huidige wegdek en aanleg van de berm samen met het bouwrijp maken van de omliggende gronden in de jaren 70 hebben tot op heden een beperkte verstoring veroorzaakt. De verstoring door de aanleg van het nieuwe wegdek zal echter niet dieper gaan dan de al aanwezige verstoring. Het doorpersen van de persleiding zal slechts een beperkte verstoring veroorzaken en is daarnaast archeologisch eigenlijk niet op te volgen. Ter hoogte van de Itegemse Steenweg is de verstoring zeer beperkt, met enkel de heraanleg van kleine stukken weg en het doorpersen van de persleiding. Dit is juist het deel van het studiegebied dat iets hoger ligt en grenst aan de zandrug. Hier zal echter nauwelijks nieuwe verstoring plaatsvinden en is de nieuwe verstoring niet op te volgen. Hier wordt zodoende geen vervolgonderzoek aangeraden. In de rest van het studiegebied bestaat de huidige verstoring uit het hier al liggende wegdek en de al bestaande grachten. Over 9m is reeds riolering aanwezig. De aanleg van het nieuwe wegdek zal hier geen extra verstoring veroorzaken, maar de grachten, riolering en het pompstation wel. Bewaring van eventueel aanwezige archeologische sporen zal hier echter door de natte omstandigheden en de werking van de rivier in het gebied eerder slecht zijn.

3) Het archeologisch potentieel van de omgeving is laag voor alle archeologische periodes. Daar waar het potentieel iets hoger ligt in het noorden van het studiegebied, is de bodemingreep

zeer beperkt. Het aanleggen van een persleiding hier, geeft geen mogelijkheden tot archeologisch onderzoek. De rest van het studiegebied bevindt zich in een te natte omgeving om voor menselijke aanwezigheid aantrekkelijk te zijn. Hier is de ingreep in de bodem groter, maar door de lage kans op het aantreffen van sporen of vondsten uit alle archeologische perioden in dit gebied en daarmee het erg beperkte potentieel tot kennisvermeerdering lijkt verder onderzoek hier kosten-baten technisch niet wenselijk.

Bijgevolg is het potentieel tot kennisvermeerdering beperkt vanwege de lage kans op de aanwezigheid van een archeologische site, de lage kans op een goede bewaring en de relatief beperkte impact op de bodem van de uit te voeren werken. Hierdoor wegen de kosten van een archeologisch onderzoek niet op tegenover de beperkte kenniswinst.

Er wordt dan ook geen vervolgonderzoek geadviseerd.